The Gleaner

Vol 10 (1973)

Η Γενική Έκθεσις της ταχυδρομικής υπηρεσίας
(1829-1861) του Γενικού Διευθυντού των
Ταχυδρομείων Θ. Λεονάρδου

Στεφ. Ι. Μακρυμίχαλος

doi: [10.12681/er.9489](https://doi.org/10.12681/er.9489)

Copyright © 2016, Στεφ. Ι Μακρυμίχαλος

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Μακρυμίχαλος Σ. Ι. (2016). Η Γενική Έκθεσις της ταχυδρομικής υπηρεσίας (1829-1861) του Γενικού Διευθυντού των Ταχυδρομείων Θ. Λεονάρδου. *The Gleaner*, 10, 27-28. <https://doi.org/10.12681/er.9489>

δεῖγμα ὅτι ὑπῆρχε στὴν Ὑδρα ναυτικὴ κοινότητα, ἔρχεται σὲ ἀντίφαση μὲ τὴν παρατήρηση πού ἔκαναν οἱ ταξιδιωτὲς στὴ μετάβαση, ὅτι τὴν βρῆκαν ἔρημη. Ὅπως δὲ ποτε θὰ ἀγκυροβόλησαν ἢ μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ὑδρας ἢ σὲ ἓνα ἄλλο κοντινὸ νησάκι.

Ἡ παρατήρηση πάλι ὅτι στὴν ἐπάνοδο φεύγοντας ἀπὸ τὴν Ἰακάρια πέρασαν τὴν Μύκονο, Ἄνδρο, Νάξο καὶ Πάρο καὶ κατέληξαν στὴν Τῆνο, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι σωστή, ἐκτὸς ἂν ἐννοήσωμε, ὅτι προσπέρασαν τὰ νησιά αὐτὰ σὰν ἡ Τῆνος νὰ βρισκόταν δυτικώτερα.

Στὸ Ναύπλιο τελειώνει ἡ περιγραφή τῆς διαδρομῆς, δὲν τελειώνει ὅμως τὸ ταξίδι. Δὲν θὰ θέλησε ἴσως ὁ προσκυνητὴς νὰ συνεχίσῃ τίς ἐνθυμήσεις του γιὰτὶ ἡ γνωστή του στεριά δὲν τοῦ προξενούσε τὸ ἐνδιαφέρον πού τοῦ προξένησε τὸ «μεγάλον κάστρον καὶ φοβερόν» τῆς Ρόδου ἢ «τὰ μεγάλα ἐκεῖνα καὶ φοβερά πελάγη».

Ἀγαμέμνων Τσελίκας

ΠΑΡΑΣΧΟΛΗΜΑΤΑ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (1829 - 1861)
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ Θ. ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ

Ὁ Θ. Λεονάρδος διετέλεσε πρῶτος Γραμματεὺς τῶν Ἑλληνικῶν Ταχυδρομείων διορισθεὶς τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1829 εἰς τὴν θέσιν ταύτην ταυτοχρόνως μὲ τὸν πρῶτον Γενικὸν Διευθυντὴν τῶν Ταχυδρομείων Α. Λουκόπουλον. Ὁ Θ. Λεονάρδος διετέλεσε βραδύτερον, ἀπὸ τὸ 1859 - 1877 Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων. Ἔργον του εἶναι ἡ «Γενικὴ Ἐκθεσις τῆς ὁργανώσεως καὶ τῆς προόδου τῆς ἐν Ἑλλάδι Ταχυδρομικῆς Ὑπηρεσίας ἀπὸ τὸ 1829 μέχρι τῆς 1ης Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1861». Ἡ Ἐκθεσις αὕτη ἐκδοθεῖσα κατὰ τὸ 1862, εἶναι λίαν σπανία σήμερον, μνημονεύεται δὲ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βιβλιογραφίαν Γκίνη - Μέξα (ἀριθ. 9010) μὲ τὴν ἔνδειξιν ὅτι ἀντίτυπα αὐτῆς ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἑλλάδος (ΤΕΧΝ. 226 F), εἰς τὴν Γεννάδειον Βιβλιοθήκην (KG 847) καὶ εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος (244 IB).

‘Ο Α. Ἀνδρεάδης («Ἔργα», τόμ. 2 σελ. 291) εἰς τὴν μελέτην του «Περὶ τῶν Ἑλληνικῶν Ταχυδρομείων πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν γραμμαματοσήμων (1829 - 1861)» ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἐκθεσις αὕτη τοῦ Λεονάρδου ἐξεδόθη εἰς ἑλληνικὴν καὶ γαλλικὴν γλῶσσαν. Οἱ Γκίνης - Μέξας γνωρίζουν μόνον τὸ ἑλληνικὸν κείμενον τῆς Ἐκθέσεως τὸ ὁποῖον ὄντως, ὅπως ἀναφέρουν, ἀπαρτίζεται ἐξ 82 σελίδων καὶ 6 σελίδων ἄνευ ἀριθμοῦ. Εἰς τὸ κείμενον τῆς Ἐκθέσεως προτάσσεται ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Λεονάρδος προτείνει εἰς τὸν Ὑπουργὸν (Χ. Χριστόπουλον) ὅπως ἡ Ἐκθεσις του ἐκτυπωθῇ καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν:

«Ὁ ὑποφαινόμενος», γράφει, «πιστεύω ὅτι ἡ τοιαύτη Ἐκθεσις μεταφραζομένη καὶ δημοσιευομένη εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν, θέλει προξενήσει τὴν καλλιτέραν ἐντύπωσιν καὶ διὰ τοῦτο ἐπικαλοῦμαι ἐπίσης τὴν ἄδειαν τῆς μεταφράσεώς της καὶ τῆς ἐκτύπωσώς της εἰς τὴν γαλλικὴν». Εἰς τὴν ἐπίσης δημοσιευομένην ἀπάντησιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁ τελευταῖος ἀναφέρει ὅτι «εὐρὼν τὴν Ἐκθεσιν σπουδαίαν τὴν ὑπέβαλον καὶ εἰς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα ἐκφράζων δὲ τὰς εὐχαριστίας μου παρέχω ὑμῖν συγχρόνως τὴν ἄδειαν ὅπως δημοσιεύητε διὰ τοῦ τύπου τὴν Ἐκθεσιν ταύτην».

Ἡ ὑπαρξίς τῆς ἐντύπου γαλλικῆς μεταφράσεως τῆς μελέτης τῆς Ἐκθέσεως ταύτης τοῦ Λεονάρδου ἐγένετο γνωστὴ μόλις τελευταίως ἐξ ἀντιτύπου τὸ ὁποῖον ἀνεῦρεν ὁ διακεκριμένος φιλοτελιστὴς καὶ βιβλιόφιλος κ. Μ. Κωνσταντίνης, Εἰδικὸς Φιλοτελικὸς Σύμβουλος παρὰ τῷ ΕΛΤΑ, ὁ ὁποῖος ἔθεσε τοῦτο ὑπ’ ὄψιν μου καὶ μοῦ ἐπέτρεψε νὰ λάβω ξηρογραφικὸν ἀντίγραφον εἰς διπλοῦν τοῦ ὁποῖου ἐν ἀντίτυπον κατέθεσα εἰς τὴν Γεννάδειον. Παραθέτω εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου τῆς γαλλικῆς ἐκδόσεως τῆς ὁποίας ἡ βιβλιογραφικὴ παρουσίασις ἔχει ὡς ἑξῆς :

Exposé Général de l'organisation des Postes en Grèce depuis 1829 jusqu' au 1 Octobre 1861. Athènes Imprimerie Soutza et Ctena. 1862. Εἰς 8ον σελ. 80.

Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο δημοσιεύεται ἐν ἀρχῇ ἡ ἑλληνικὴ ἔκδοσις καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ γαλλικὴ ἔκδοσις δεμέναι ἀμφοτέραι εἰς ἓνα τόμον. Τὸ περίεργον σχετικῶς μὲ τὴν ἔκδοσιν αὐτὴν τοῦ Λεονάρδου εἶναι ὅτι ὁ Δ. Γρ. Καμπούρογλου, ὁ γνωστὸς Ἀθηναιογράφος, εἰς ἄρθρον του δημοσιευθὲν εἰς τὴν Ἐφημερίδα «Ἑστία» τοῦ 1903 (φύλλον τῆς 5ης Δεκεμβρίου) ἀναφέρει ὅτι τόσον ἡ Ἐκθεσις ὅσον καὶ ἡ μετάφρασις ἐγένοντο οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ Λεονάρδου, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ Δ. Γρ. Καμπούρογλου «ἐπὶ τῇ βάσει σχετικῶν σημειώσεων τοῦ Θ. Λεονάρδου».

Ἰδοὺ τί γράφει σχετικῶς ὁ Δ. Γρ. Καμπούρογλου : «Εὐρὼν μετὰ τῶν ἐγγραφῶν τοῦ πατρὸς μου τοῦ δημοσιογράφου καὶ ἱδρυτοῦ τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς Γρηγορίου Καμπούρογλου τὰ στοιχεῖα τῆς Γενικῆς ταύτης Ἐκθέσεως, εἶδον ὅτι αὕτη εἶναι ἔργον αὐτοῦ ἐν τε τῷ πρωτοτύπῳ καὶ τῇ γαλλικῇ μεταφράσει ἐπὶ τῇ βάσει λεπτομερειῶν τῶν πεφωτισμένων ἀληθῶς σημειώσεων τοῦ Θ. Λεονάρδου».

Στέφ. Ι. Μακρυμύχαλος

EXPOSE GENERAL

DE

L'ORGANISATION DES POSTES.

EN GRÈCE

depuis 1829 jusqu' au 4 Octobre 1861.

ATHÈNES

IMPRIMERIE SOUTZA ET CIENA.

1862.